

СОЛИҚ ҚҮМИТАСИ ҲУЗУРИДАГИ ФИСКАЛ ИНСТИТУТ

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT SOLIQ QO'MITASI HUZURIDAGI

FISKAL INSTITUT

СОЛИҚ ХИЗМАТИ ОРГАНЛАРИДА МУРОЖААТЛАР БИЛАН ИШЛАШ ТАРТИБИ

1. Солиқ хизмати органларида мурожаатлар билан ишлашнинг ҳуқуқий асослари
2. Мурожаатларнинг турлари
3. Мурожаатларни бериш ва кўриб чиқиш муддатлари
4. Мурожаатларни кўриб чиқиш тартиби
5. Мурожаатларни кўрмай қолдириш ва кўриб чиқишини тугатиш
6. Мурожаатлар тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик масалалари

СОЛИҚ ХИЗМАТИ ОРГАНЛАРИДА МУРОЖААТЛАР БИЛАН ИШЛАШНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ:

ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАР:

1. “Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тизимини тубдан такомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-4904-сон Фармон. 2016 йил 28 декабрь.
  - ✓ Ўзбекистон Республикаси Президентининг **Халқ қабулхоналари** ҳамда **виртуал қабулхонаси** ташкил этилди
  - ✓ Сайёр қабулларни мунтазам ўтказиб бориш белгиланди.
2. “Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида”ги ЎРҚ 445-сон Қонун. 2017 йил 11 сентябрь (янги таҳрири).
  - 3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 27 октябрдаги “Вазирлик ва идоралар, хўжалик бирлашмалари раҳбарлари, Қорақалпоғистон Республикаси вазирлар кенгаши раиси, вилоятлар, шаҳар ва туманлари ҳокимларининг «Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонун талабларини сўзсиз бажариш юзасидан жавобгарлиги тўғрисида”ги 366-сон қарори;
    - ✓ аҳоли ва тадбиркорлар учун кунлик соат 8 дан 11 гача шахсий қабулларни ташкил қилиш белгиланди.
  - 4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 7 майдаги 341-сон қарори;
    - ✓ “Давлат органларида, давлат муассасаларида ва давлат иштирокидаги ташкилотларда жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тартиби тўғрисида”ги намунавий низом тасдиқланган.

СОЛИҚ ХИЗМАТИ ОРГАНЛАРИДА МУРОЖААТЛАР БИЛАН ИШЛАШНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ:

ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАР:

5. «Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш ва ҳимоя қилиш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» ПФ-5718-сон Фармон. 2019 йил 14 май.

✓Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг Тадбиркорлар мурожаатларини кўриб чиқиш қабулхоналари ташкил этилди.

✓ҳудудий давлат органлари вакиллари, хусусан солиқ инспекцияси вакили иштирокида мурожаатларни қабул қилиш ҳар куни амалга оширилади.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2019 Йил 4 июлдаги 558-сон қарори;

✓Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг Тадбиркорлар мурожаатларини кўриб чиқиш виртуал қабулхонаси «*business.gov.uz*» портали ташкил этилди.

7. Давлат солиқ қўмитасининг 2019 йил 10 апрелдаги 84-сонли буйруғи;

✓“Давлат солиқ хизмати органларида жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлашни тартиби тўғрисида”ги Низом тасдиқланди.

8. Давлат солиқ қўмитасининг 2018 йил 25 декабрадаги 539-сонли буйруғи;

✓“Давлат солиқ хизмати органларида “Ишон телефон” орқали қабул қилинаётган мурожжатлар билан ишлаш тартиби” тасдқиланди.

40-модда.

Ҳар ким бевосита ўзи ва бошқалар билан биргаликда давлат органларига ҳамда ташкилотларига, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига, мансабдор шахсларга ёки халқ вакилларига аризалар, таклифлар ва шикоятлар билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

Аризалар, таклифлар ва шикоятлар қонунда белгиланган тартибда ва муддатларда кўриб чиқилиши шарт.

МУРОЖААТЛАР БИЛАН ИШЛАШГА МАСЪУЛ ТУЗИЛМАЛАР:

Ташкилий ишларни
назорат қилиш ва
мурожаатлар билан
ишлаш бўлими

Раҳбарнинг шахсий қабуллари
бўйича раҳбарият
ёрдамчилари ва
қабулхоналари

Оғзаки мурожаатлар
юзасидан Навбатчи
қисм ва идоравий
қўриқлаш хизмати

МУРОЖААТЛАР ШАКЛЛАРИ:

Жисмоний
ва юридик
шахсларнинг
мурожаатлари
шакллари

ОҒЗАКИ   ЁЗМА   ЭЛЕКТРОН

МУРОЖААТЛАРНИНГ МАЗМУНИГА КҮРА ТУРЛАРИ:

АРИЗА

ШИКОЯТ

ТАКЛИФ

PresenterMedia

МУРОЖААТЛАРНИНГ ҚҮЙИЛГАН ТАЛАБ ВА ХУСУСИЯТЛАРИГА КҮРА ТАСНИФЛАНИШИ:

МУРОЖААТЛАРНИНГ ТАСНИФЛАНИШИ

**ДУБЛИКАТ
МУРОЖААТ**

**ТАКРОРИЙ
МУРОЖААТ**

**АНОНИМ
МУРОЖААТ**

МУРОЖААТЛАРНИНГ ШАКЛЛАРИ:

МУРОЖААТ ЭТУВЧИНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ:

МУРОЖААТ ЭТУВЧИНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ:

МУРОЖААТ
ИХТИЁРИЙ БЕРИШ
ҲУҚУҚИ

ТЕНГЛИК
ҲУҚУҚИ

ТАЪҚИБ
ЭТИЛМАСЛИГИ

МУРОЖААТ УНИНГ
МУАЛЛИФИ
РОЗИЛИГИСИЗ ОШКОР
ЭТИЛМАСЛИГИ

МУРОЖААТДАГИ МАЪЛУМОТЛАР ОШКОР ЭТИЛМАЙДИГАН ҲОЛАТЛАР:

МУРОЖААТДАГИ МАЪЛУМОТЛАР ОШКОР ЭТИЛМАЙДИГАН ҲОЛАТЛАР:

ЖИСМОНИЙ ВА
ЮРИДИК
ШАХСЛАРНИНГ
РОЗИЛИГИСИЗ

ДАВЛАТ СИРИНИ
ЁХУД ҚОНУН
БИЛАН
ҚЎРИҚЛАНАДИГАН
БОШҚА СИР

ҲУҚУҚ, ЭРКИНЛИК ВА
ҚОНУНИЙ
МАНФААТЛАРИНИ
КАМСИТАДИГАН
МАЪЛУМОТЛАР

МУРОЖААТЛАРГА ҚҮЙИЛГАН ТАЛАБЛАР:

ЖИСМОНИЙ ШАХСНИНГ МУРОЖААТИДА:

ЖИСМОНИЙ
ШАХСНИНГ
ФАМИЛИЯСИ
(ИСМИ, ОТАСИННИНГ
ИСМИ)

СХОНИНГ НОМИ,
МУРОЖААТНИНГ
МОҲИЯТИ

ЯШАШ ЖОЙИ
ТЎҒРИСИДАГИ
МАЪЛУМОТЛАР

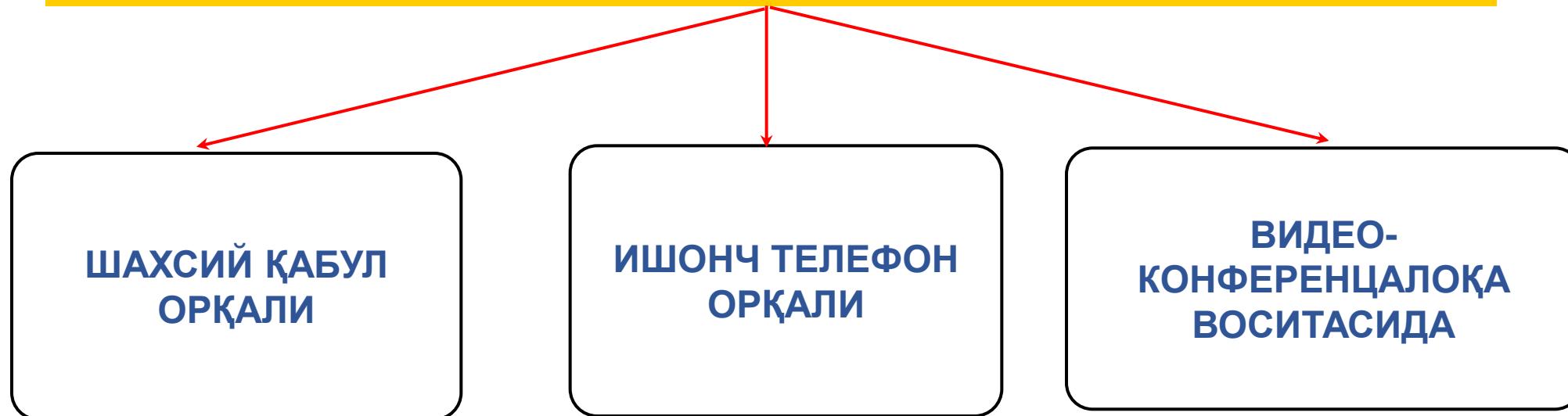
МУРОЖААТЛАРГА ҚҮЙИЛГАН ТАЛАБЛАР:

ЮРИДИК ШАХСНИНГ МУРОЖААТИДА:

МУРОЖААТЛАРГА ҚҮЙИЛГАН ТАЛАБЛАР:

ОҒЗАКИ МУРОЖААТ БЕРИЛИШ ШАКЛИ:

МУРОЖААТЛАРГА ҚҰЙИЛГАН ТАЛАБЛАР:

ОҒЗАКИ МУРОЖААТ ЭТАЁТГАНДА

**Жисмоний шахс үз
шахсини тасдиқловчи
хужжатни күрсатиши
керак**

**Вакил үз ваколатларини
тасдиқлайдиган ва үз
шахсини тасдиқловчи
хужжатни күрсатиши
керак**

МУРОЖААТЛАРГА ҚҮЙИЛГАН ТАЛАБЛАР:

ЁЗМА МУРОЖААТ

жисмоний шахсинг
имзоси билан
тасдиқланган
бўлиши лозим

юридик шахс
раҳбарининг ёхуд
ваколатли шахсининг
имзоси билан
тасдиқланган бўлиши
лозим

МУРОЖААТЛАРГА ҚҮЙИЛГАН ТАЛАБЛАР:

ЭЛЕКТРОН МУРОЖААТ

электрон рақамли
имзо билан
тасдиқланади

электрон ҳужжат
шаклида бўлади

электрон
ҳужжатнинг уни
идентификация
қилиш
имкониятини
берадиган бошқа
реквизитларига эга
бўлади

Uzbekistan

uzbek

Мурожаатлар давлат тилида ва
бошқа тилларда берилиши мумкин

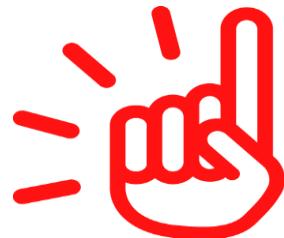
Мурожаатларга жавоблар мумкин
қадар **мурожаат этилган тилде**
баён қилинади

ЖИСМОИНИЙ ШАХСЛАР ВА ЮРИДИК ШАХСЛАРНИНГ ВАКИЛЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ЖАДВАЛИ

**Ҳар бир давлат
органида бўлиши
керак**

**Расмий веб-сайтда, маъмурий
бинога кириш қисмида
жойлаштирилиши керак**

Ўз ваколатларига кирмайдиган масалалар бўйича мурожаат этилганда қабулни **рад этиш мумкин эмас**.

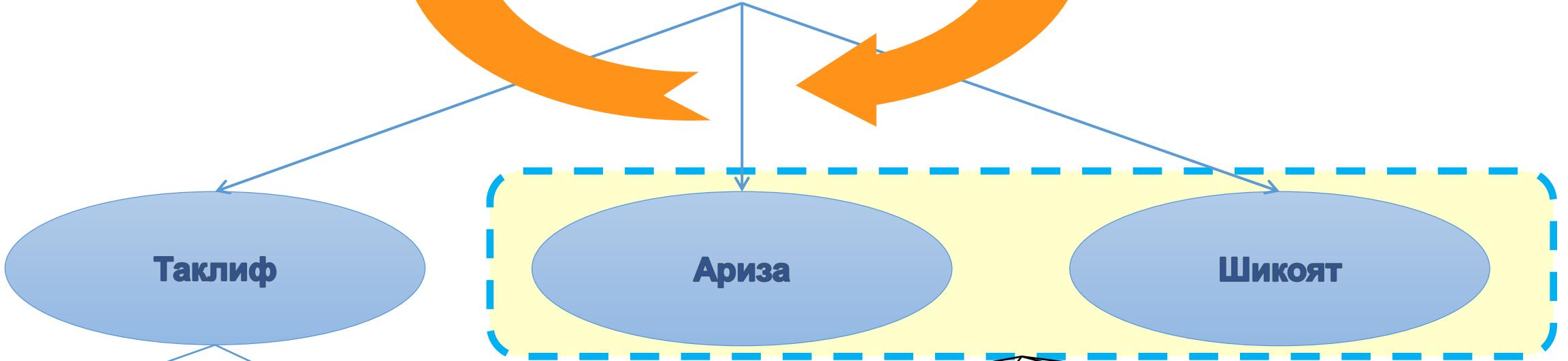
Агар уларнинг шундай хусусиятга эга бўлган аввалги мурожаати бўйича қарор қабул қилинган ва бу ҳақда уларга Қонунда белгиланган тартибда хабар қилинган бўлса, рад этилиши мумкин.

Мурожаатларни
бериш муддатлари,
қоида тариқасида,
белгиланмайды

Бўйсунув тартибида юқори турувчи органга **ариза ёки шикоят** жисмоний ёки юридик шахсга унинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини бузувчи ҳаракат (ҳаракатсизлик) содир этилганлиги ёхуд қарор қабул қилинганлиги маълум бўлган пайтдан эътиборан узоги билан **бир йилдан кечиктирмай** берилади.

Мурожаатни кўриб чиқиши муддатлари

түшган кундан
эътиборан
1 ОЙГАЧА
бўлган муддатда

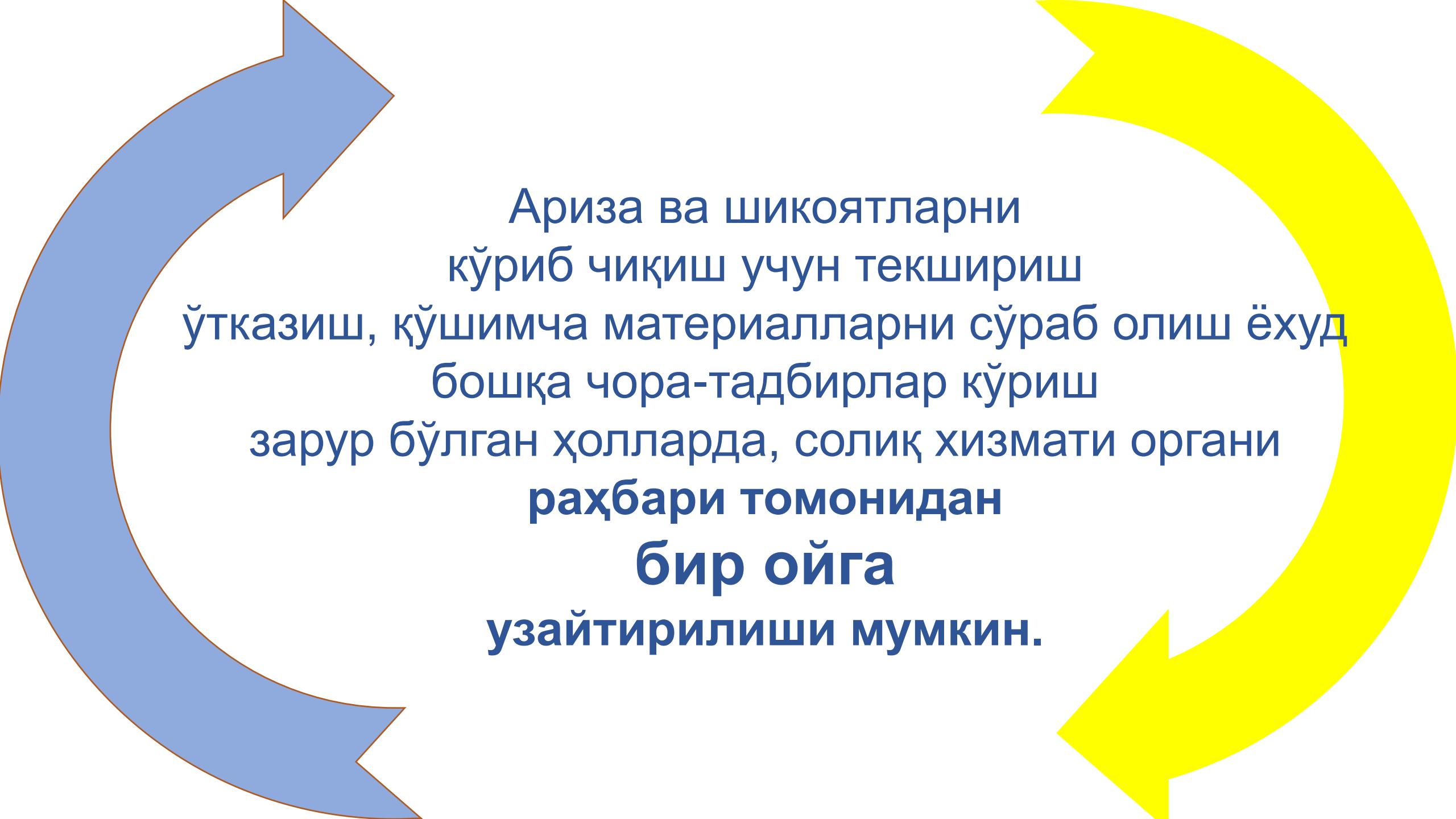
кўшимча ўрганишни талаб
этадиган таклифлар
ҳақида таклиф киритган
шахсга
10 КУНЛИК муддат ичидаги
маълум қилинади

кўшимча ўрганиш
ва текшириш талаб
этилмайдиганлари
15 КУНГАЧА

кўшимча ўрганиш ва
текшириш талаб
этилса
1 ОЙГАЧА

раҳбар
томонидан
истисно
тариқасида узоги
 билан
1 ОЙГА
узайтирилиши
мумкин

тааллуқли
бўлмаган
мурожаатлар
**5 КУН
ИЧИДА**

Ариза ва шикоятларни
күриб чиқиш учун текшириш
ўтказиш, қўшимча материалларни сўраб олиш ёхуд
бошқа чора-тадбирлар кўриш
зарур бўлган ҳолларда, солиқ хизмати органи
раҳбари томонидан
бир ойга
узайтирилиши мумкин.

Солиқ қўмитасига
pm.gov.uz орқали

Солиқ
қўмитасининг
“Ишонч телефони”
орқали

Солиқ хизмати органларининг
“Электрон солиқ хизматлари”
портали орқали

Солиқ хизмати
органи

Юқори турувчи Солиқ органи
орқали

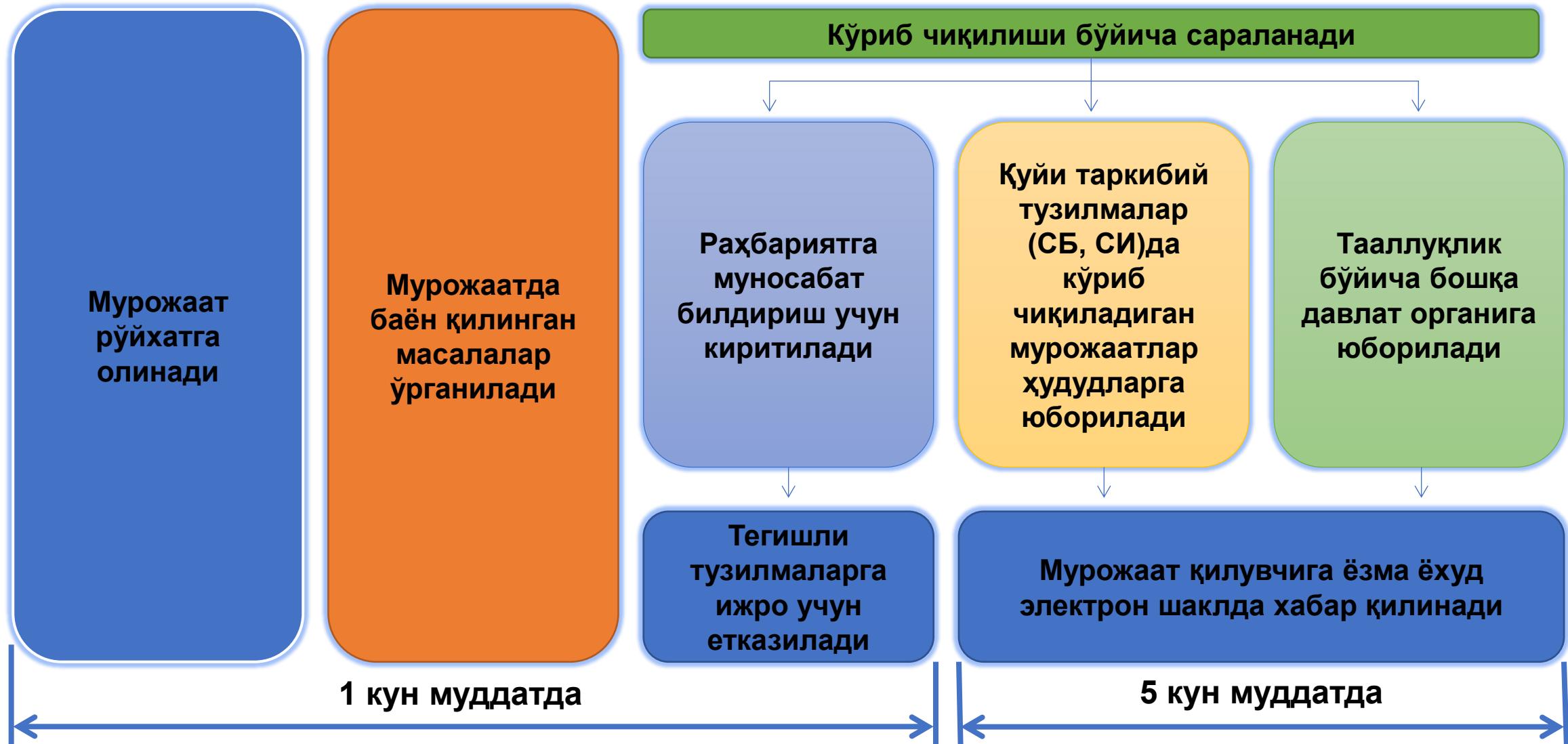
Бош прокуратуранинг
“Ишонч” телефони
орқали

Бошқа давлат
органлари орқали

Солиқ органига
бевосита келиб
тушган

МУРОЖААТ КЕЛИБ ТУШГАН ВАҚТДАН БОШЛАБ

Солиқ оранларида кўриб чиқиладиган мурожаатларнинг тузилмаларга тегишлилиги

Солиқ органлари
ходимларининг
хатти-ҳаракатлари
бўйича

Такрорий
мурожаат
бўйича

Солиқ органи
қабул қилган
қарорлари
бўйича

Солиқ қонунчилиги
ва бошқа
тушунтиришлар
бўйича

Субъектларнинг
савдо ва ахолига
хизмат кўрсатиши
бўйича

Ўз хавфсизлиги
бошқармаси (*бўлими*)

Ички аудит
бошқармаси
(*бўлими*)

Солиқ низоларини
судгача ҳал қилиш
бошқармаси
(*бўлими*)

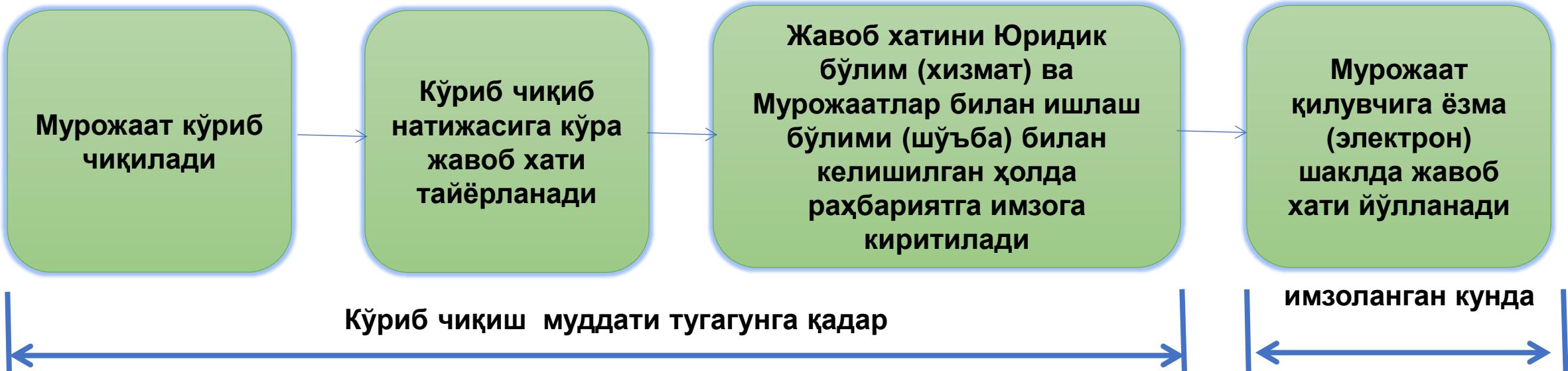
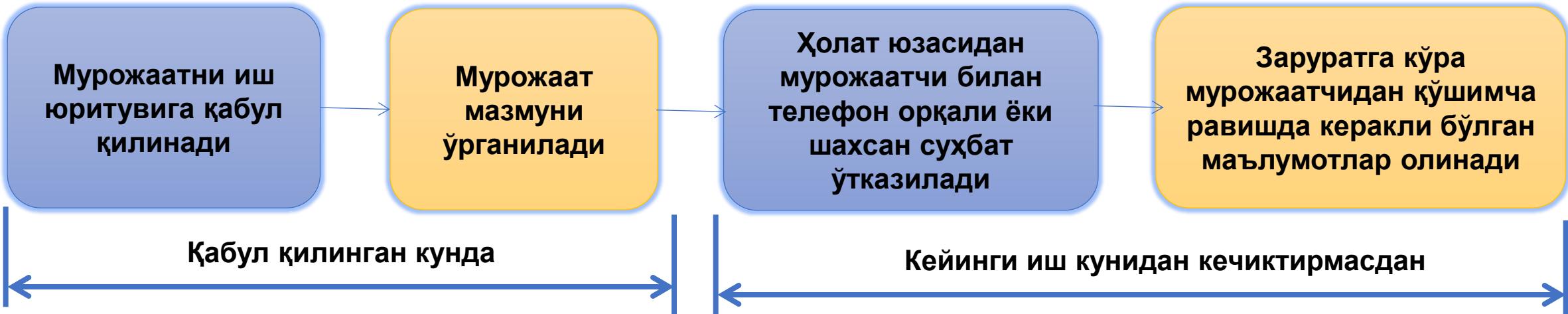
Тегишлилиги бўйича
таркибий тузилма

Солиқ соҳасида
хуқуқбузарликлар
профилактикаси
бошқармаси (*бўлими,*
шўъбаси)

**Мурожаатларни кўриб чиқиш учун қарорлари ёки
ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан шикоят
қилинаётган органларга, ташкилотларга ёки
mansabdor шахсларга юбориш тақиқланади.**

ИЖРО УЧУН ЙЎНАЛТИРИЛГАН ТЕГИШЛИ ТУЗИЛМА РАҲБАРИ ЁКИ ХОДИМИ ТОМОНИДАН

ҚУЙИДАГИ МУРОЖААТЛАР КҮРИБ ЧИҚИЛМАЙДИ:

АНОНИМ МУРОЖААТЛАР

**ЖИСМОНИЙ ВА ЮРИДИК ШАХСЛАР
ВАКИЛЛАРИНИНГ ВАКОЛАТИНИ
ТАСДИҚЛОВЧИ ҲУЖЖАТЛАР МАВЖУД
БҮЛМАГАН ҲОЛАТДА БЕРИЛГАН
МУРОЖААТЛАР**

АНОНИМ МУРОЖААТЛАР

Жисмоний шахснинг **фамилияси** (исми, отасининг исми), унинг **яшаш жойи** тўғрисидаги маълумотлар ёки юридик шахснинг **тўлиқ номи**, унинг **жойлашган ери** (почта манзили) тўғрисидаги маълумотлар **кўрсатилмаган** ёхуд улар ҳақида **ёлғон маълумотлар** кўрсатилган, шунингдек имзо (электрон рақамли имзо) билан **тасдиқланмаган** мурожаатлар **АНОНИМ МУРОЖААТЛАР ҲИСОБЛАНДИ.**

АНОНИМ МУРОЖААТЛАР

Аноним мурожаат муаллифи ҳақидаги маълумотлар йўқлиги содир этилган ёки тайёрланаётган **жиноят**, бошқа **жиддий қонун бузилишлари ҳақида** мавжуд бўлган хабарларни эътиборсиз қолдиришга асос бўлмайди.

Агар улар тасдиқланмаса ва аноним мурожаат бирон-бир фуқарога туҳмат қилишга қаратилган бўлса, бу унинг муаллифини излаб топишга ва кейин уни юридик жавобгарликка тортишга асос бўлиши мумкин.

МУРОЖААТНИ АНОНИМ ДЕБ ЭЪТИРОФ ЭТИШ ТАРТИБИ

-
- 1** Мурожаатлар билан ишлаш бўлими (шуъбаси) ёки таркибий бўлинма раҳбари томонидан амалга оширилади
  - 2** Мурожаат аноним деб эътироф тўғрисида хулоса тузилади
  - 3** Хулоса мурожаатлар билан ишловчи бўлинма раҳбари ёки таркибий бўлинма раҳбари томонидан тасдиқланади
  - 4** Хулоса солик хизмати органининг раҳбари ёки уларнинг ваколат берилган мансабдор шахси томонидан тасдиқланади
  - 5** Хулоса тасдиқланган пайтдан бошлаб мурожаат назорат(ижро)дан олинади ва кўриб чиқилмайди.

ЖИСМОНИЙ ВА ЮРИДИК ШАХС ВАКИЛИНИНГ ВАКОЛАТЛАРИНИ ТАСДИҚЛАЙДИГАН ҲУЖЖАТЛАР МАВЖУД БҮЛМАГАН МУРОЖААТ ДЕБ ТОПИШ ТАРТИБИ

-
- 1** Мурожаатлар билан ишлаш бўлими (шуъбаси) ёки таркибий бўлинма раҳбари томонидан амалга оширилади
  - 2** Мурожаатлар билан ишлаш бўлими (шуъбаси) ёки таркибий бўлинма раҳбари томонидан хулоса тузилади
  - 3** Хулоса мурожаатлар билан ишловчи бўлинма раҳбари ёки таркибий бўлинма раҳбари томонидан тасдиқланади
  - 4** Хулоса солиқ хизмати органининг раҳбари ёки уларнинг ваколат берилган мансабдор шахси томонидан тасдиқланади
  - 5** Хулоса тасдиқланган пайтдан бошлаб назорат(ижро)дан олинади ва кўриб чиқилмайди. мурожаатлар кўрмай қолдирилганлиги тўғрисида мурожаат қилувчига тегишли тартибда хабардор қилинади

Мурожаатларни кўриб чиқиш қуидаги ҳолларда тугатилади:

Такорий мурожаатларда янги важлар ёки янгидан очилган ҳолатлар келтирилмаган бўлса

Мурожаат қилувчи ўз мурожаатини чақириб олган ёки уни кўриб чиқишни тугатиш тўғрисида илтимос қилган бўлса

Манзили ёки бошқа реквизитлари ўзгарганлиги тўғрисида хабардор қилмаганлиги туфайли чақиришнинг имкони йўқлиги сабабли мурожаатни мурожаат қилувчининг иштирокисиз кўриб чиқиш имконияти бўлмагандан;

Мурожаатни мурожаат қилувчининг иштирокисиз кўриб чиқиш имконияти мавжуд эмаслиги сабабли, чақирилган мурожаат қилувчи келмай қолган тақдирда;

Мурожаатни кўриб чиқишни тугатиш тўғрисида раҳбар ёки уларнинг ваколат берилган мансабдор шахс қарор қабул қиласди.

Айни бир жисмөний ёки юридик шахсдан келиб тушган

**аввалги мурожаати юзасидан
қабул қилингандарор устидан
шикоят қилинаётган
норозилик билдирилаётган**

**илгариги мурожаати үз
вақтида кўриб
чиқилмаганлиги тўғрисида
хабар қилинаётган мурожаат;**

ТАКРОРИЙ МУРОЖААТ ҳисобланади

!

Такорий мурожаатни кўриб чиқиш тугатилганда, мурожаат қилувчи такорий мурожаатнинг асоссизлиги ва ушбу масала юзасидан у билан **ёзишмалар тугатилиши** тўғрисида ёзма равишда хабардор қилинади.

!

Ёзишмалар олиб бориш тугатилган мурожаат қилувчидан такорий мурожаат келиб тушган тақдирда, бундай мурожаатни кўриб чиқиш мурожаат қилувчини бу ҳақда **хабардор қилмасдан тугатилади**.

ДУБЛИКАТ МУРОЖААТНИ КҮРИБ ЧИҚИШ

**Айни бир жисмоний ёки юридик шахс мурожаатининг
кўчирма нусхаси - мурожаатнинг ДУБЛИКАТИ
ҳисобланади**

мурожаатни кўриб чиқиш
давомида дубликати келиб
тушса, аввал келиб тушган
мурожаат билан **биргаликда**
кўриб чиқилади.

мурожаат кўриб чиқилганидан
ва жавоб юборилганидан
кейин келиб тушса, бу ҳақда
мурожаат этувчи тегишли
тартибда хабардор қилинади.

Мурожаатда қўйилган барча масалалар кўриб чиқилган ва мурожаат қилувчига тегишли жавоб юборилган тақдирда, **кўриб чиқилган ҳисобланади.**

Оммавий қабуллар вақтида келиб тушган ва жойида ҳал этилган оғзаки мурожаатларга **жавоб талаб этилмайди.**

МУРОЖААТЛАРНИ НАЗОРАТ ВА ИЖРОДАН ОЛИШ

Мурожаат у қайси раҳбар ёки мансабдор шахс томонидан назоратга олинган бўлса, ўша шахс томонидан назоратдан ва ижродан олинади.

Оралиқ жавоблар берилган ва тўлиқ кўриб чиқилмаган мурожаатлар **назоратдан олинмайди.**

МУРОЖААТЛАР ТҮГРИСИДАГИ ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИНИ БУЗГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

ХУҚУҚБУЗАРЛИК ТУРЛАРИ	ЖАВОБГАРЛИК ТУРЛАРИ
Қабул қилишни қонунга хилоф равища рад этиш	
Күриб чиқишни қонунга хилоф равища рад этиш	
Күриб чиқиш муддатларини узрли сабабларсиз бузиш	МЖТКнинг 43-моддасига асосан БҲМнинг бир бараваридан уч бараваригача миқдорда жарима билан жазоланади.
Ёзма ёхуд электрон шаклда жавоб юбормаслик	
Қонун ҳужжатларига зид қарор қабул қилиш	
Жисмоний ва юридик шахсларнинг бузилган хуқуқлари тикланишини таъминламаганлик	
Мурожаат муносабати билан қабул қилинган қарорнинг бажарилишини таъминламаганлик	
Жисмоний шахсларнинг шахсий ҳаёти түгрисидаги маълумотларни уларнинг розилигисиз ошкор этиш	Жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқларига, эркинликларига ёки қонун билан қўриқланадиган манфаатларига ёхуд жамият ва давлат манфаатларига жиддий зиён етказилишига сабаб бўлса ЖКнинг 144-моддаси 1-қисмига асосан БҲМнинг йигирма беш бараваригача миқдорда жарима ёки уч юз соатгача мажбурий жамоат ишлари ёхуд икки йилгача ахлоқ тузатиш ишлари билан жазоланади.
Юридик шахсларнинг фаолияти түгрисидаги маълумотларни уларнинг розилигисиз ошкор этиш	

МУРОЖААТЛАР ТҮГРИСИДАГИ ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИНИ БУЗГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

ХУҚУҚБУЗАРЛИК ТУРЛАРИ	ЖАВОБГАРЛИК ТУРЛАРИ
<p>Жисмоний ва юридик шахсни мурожаат қилғанлиги муносабати билан ёхуд билдирилган фикри ва мурожаатидаги танқид учун таъқиб қилиш</p>	<p>ЖКнинг 144-моддаси 2-қисмига асосан БХМнинг йигирма беш бараваридан эллик бараваригача миқдорда жарима ёки уч юз соатдан уч юз олтмиш соатгача мажбурий жамоат ишлари ёки икки йилдан уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд бир йилдан уч йилгача озодликни чеклаш ёки уч йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.</p>

ШАХС ТОМОНИДАН ТУҲМАТДАН ИБОРАТ МУРОЖААТ БЕРИЛСА

ХУҚУҚБУЗАРЛИК ТУРЛАРИ	ЖАВОБГАРЛИК ТУРЛАРИ
<p>Туҳмат, яъни била туриб ёлғон, бошқа бир шахсни шарманда қилувчи уйдирмаларни тарқатиш</p>	<p>МЖТКнинг 40-моддасига асосан БҲМнинг 20 бараваридан 60 бараваригача миқдорда жарима</p>
<p>Нашр қилиш ёки бошқача усулда кўпайтирилган матнда ёхуд оммавий ахборот воситалари орқали туҳмат қилиш</p>	<p>ЖКнинг 139-моддаси 2-қисмига асосан БҲМнинг 200 бараваридан 400 бараваригача миқдорда жарима ёки 300 соатдан 360 соатгача мажбурий жамоат ишлари ёхуд 2 йилдан 3 йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёки 1 йилгача озодликни чеклаш ёки 1 йилгача озодлиқдан маҳрум қилиш</p>
<p>Туҳмат:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) оғир ёки ўта оғир жиноят содир этишда айблаб; б) оғир оқибатлар келиб чиқишига сабаб бўлган ҳолда; в) хавфли рецидивист томонидан; г) ғаразгўйлик ёки бошқа паст ниятларда қилинса	<p>ЖКнинг 139-моддаси 3-қисмига асосан базавий ҳисоблаш миқдорининг 300 бараваридан 500 бараваригача миқдорда жарима ёки 360 соатдан 400гacha мажбурий жамоат ишлари ёхуд 1 йилдан 3 йилгача озодликни чеклаш билан жазоланади.</p>

ШАХС ТОМОНИДАН ҲАҶОРАТДАН ИБОРАТ МУРОЖААТ БЕРИЛСА

ХУҚУҚБУЗАРЛИК ТУРЛАРИ	ЖАВОБГАРЛИК ТУРЛАРИ
<p>Ҳаҷорат қилиш, яъни шахснинг шаъни ва қадр-қимматини қасддан камситиш</p> <p>Нашр қилиш ёки бошқача усулда кўпайтирилган матнда ёхуд оммавий ахборот воситалари орқали ҳаҷорат қилиш</p> <p>Ҳаҷорат қилиш:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) жабрланувчини ўз хизмат ёки фуқаролик бурчини бажариши муносабати билан боғлиқ ҳолда; б) хавфли рецидивист томонидан ёки туҳмат қилганилиги учун илгари судланган шахс томонидан қилинган бўлса	<p>МЖТКнинг 41-моддасига асосан БҲМнинг 20 бараваридан 40 бараваригача миқдорда жарима</p> <p>ЖКнинг 140-моддаси 1-қисмига асосан БҲМнинг 200 бараваридан 400 бараваригача миқдорда жарима ёки 240 соатдан 300 соатгача мажбурий жамоат ишлари ёхуд 1 йилгача ахлоқ тузатиш ишлари</p> <p>ЖКнинг 140-моддаси 2-қисмига асосан БҲМнинг 200 бараваридан 400 бараваригача миқдорда жарима ёки 240 соатдан 300 соатгача мажбурий жамоат ишлари ёхуд 1 йилдан 2 йилгача ахлоқ тузатиш ишлари</p> <p>ЖКнинг 140-моддаси 3-қисмига асосан БҲМнинг 400 бараваридан 600 бараваригача миқдорда жарима ёки 2 йилдан 3 йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд 1 йилгача озодликни чеклаш ёки 1 йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.</p>
	

ШАХС ТОМОНИДАН ЁЛҒОН ХАБАР ИБОРАТ МУРОЖААТ БЕРИЛСА

ХУҚУҚБУЗАРЛИК ТУРЛАРИ	ЖАВОБГАРЛИК ТУРЛАРИ
<p>Ёлғон хабар бериш, яъни жиноят түғрисида била туриб ёлғон хабар бериш</p>	<p>ЖКнинг 237-моддаси 1-қисмига асосан БХМнинг 50 бараваридан 75 бараваригача миқдорда жарима ёки 2 йилдан 5 йилгacha озодликни чеклаш ёхуд 5 йилгacha озодликдан маҳрум қилиш</p>
<p>Ўша ҳаракат:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) айбловнинг сунъий далилларини вужудга келтирган ҳолда; б) ғаразгўйлик ниятларида; в) уюшган гурӯҳ манфаатларини кўзлаб; г) оғир ёки ўта оғир жиноят содир этишда айблаб содир этилган бўлса	<p>ЖКнинг 237-моддаси 2-қисмига асосан 5 йилдан 8 йилгacha озодликдан маҳрум қилиш</p>
<p>Ўша ҳаракат оғир оқибатларга сабаб бўлса</p>	<p>ЖКнинг 237-моддаси 3-қисмига асосан 8 йилдан 10 йилгacha озодликдан маҳрум қилиш</p>

**ЭЪТИБОРИНГИЗ
УЧУН
РАХМАТ !**

